Súd:	Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka:	5Ps/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5615203032
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Magdaléna Andreánska
ECLI:	ECLI:SK:OSLM:2016:5615203032.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Magdalénou Andreánskou v právnej veci starostlivosti o P.Z. R., nar. XX. X. XXXX, bytom B. XX, E. H., okres E. F., zastúpeného opatrovníkom H. B.T., za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, o návrhu 1. I. R., nar. X. X. XXXX, bytom B. XX, E. H., okres E. F.Á., a 2. V. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. X, E. H., okres E. F., na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka, t a k t o

r o z h o d o l :

Konanie sa zastavuje.

Trovy dôkazov platí štát.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia I. R. a V. F. podali dňa 15. 4. 2015 návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony ich brata P. R., nar. XX. X. XXXX z dôvodu, že brat trpí psychickou neurózou. Do roka je niekoľkokrát hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení. Neuvedomuje si následky svojho správania a konania, žije vo svojom svete bludov a fantázie, nerozlišuje realitu od svojich výmyslov, ktorým verí.

Uznesením 5Ps/2/2015 - 7 zo dňa 25. 5. 2015 súd pribral do konania znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. B. Q.. Znalkyňa podala dňa 6. 7. 2015 písomný znalecký posudok, v ktorom na otázky súdu, či menovaný trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná, či je schopný sa postarať o seba a o svoj majetok, vykonávať právne úkony celkom alebo sčasti, či je možné predvolávať ho na pojednávanie a doručiť mu rozsudok, odpovedala nasledovne: P. R. v súčasnej dobe netrpí na duševnú chorobu - psychózu. Podľa klinického odhadu intelektové schopnosti v pásme dolného priemeru. Premorbídne trpí na emocionálne nestabilnú poruchu osobnosti, typ hraničný. Jeho osobnosť je štrukturovaná abnormne, je emocionálne instabilná s disharmonickými postojmi a správaním, ktoré zahŕňa viacero funkčných oblastí, ako je afektivita, kontrola impulzivity, spôsoby vnímania, myslenia a štýl vzťahov k ostatným jedincom. P. R. trpí na syndróm závislosti od alkoholu v IV. vývojovej váze podľa Jellínka s prejavmi ochorenia, poškodenia a disfunkcie mozgu v zmysle etylickej encephalopathie. Súčasne sa u menovaného jedná zároveň o opakované psychotické poruchy (toxické) s chorobne motivovaným správaním v dôsledku kvalitatívnych porúch myslenia, vnímania, narušenia hraníc medzi realitou a vnútornými myšlienkovými pochodmi a celkovou dezintegráciou jednotlivých zložiek psychiky. U menovaného sa uplatňujú črty abnormne štrukturovanej osobnosti a symptómy etylickej encephalopathie aj mimo obdobia dekompenzácie do duševnej choroby. Záznamy o trvaní porúch osobnosti a poruchách psychiky zapríčinených alkoholom a o progredujúcich zmenách psychického stavu sú k dispozícii od roku 1983. Znalkyňa odporučila P. R. obmedziť v spôsobilosti na právne úkony tak, že tento je v súčasnosti schopný spravovať si svoje financie mesačne do výšky 100,- eur z poberaného dôchodku pri systematickom dodržiavaní liečebných opatrení. Nie je spôsobilý uzatvárať zmluvy, záväzky, ani dohody, ku ktorým je podľa zákona nutná písomná forma. V súčasnej

dobe je schopný postarať sa sám o seba v denných samoobslužných aktivitách. V prípade dodržiavania všetkých odporúčaných liečebných opatrení pri plnej abstinencii je možné preskúmanie zdravotného stavu po troch rokoch. Znalkyňa neodporučila predvolať P. R. na pojednávanie, odporučila doručiť mu rozsudok.

Zo znaleckého posudku, z jeho posudkovej časti súd tiež zistil, že P. R. bol opakovane hospitalizovaný na psychiatrii približne od roku 2005. Opakovane mal nariadené protialkoholické ochranné liečenie. Naposledy bol hospitalizovaný v marci 2015 pre syndróm závislosti od alkoholu, toxickú alkoholovú psychózu. Následne sa krátkodobo liečil v Odborno - liečebnom ústave psychiatrickom n. o. na Prednej Hore. Liečenie trvalo 10 dní namiesto 3 - mesačnej systematickej liečby. Na liečbu sa prihlásil dobrovoľne a preto aj mohol liečebný ústav opustiť na vlastnú žiadosť. V súčasnej dobe neužíva žiadne lieky, ani doporučené injekcie pri poslednej hospitalizácii.

Znalkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že je možné, aby stav P. R. ešte bol ustabilizovaný a jeho schopnosti poznávacie boli obnovené. Po jej vyšetrení nezistila taký stav, ktorý by svedčil k tomu, aby bol úplne pozbavený spôsobilosti na právne úkony, nakoľko to nepovažuje za nezvratný stav, ktorý by nemohol byť ešte zmenený, aj keď prognóza je vzhľadom na opakujúce sa pitie alkoholu neistá.

Uznesením 5Ps/2/2015- 42 zo dňa 3. 9. 2015 súd prerušil konanie na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 2. 10. 2015.

Po uplynutí lehoty súd nariadil doplnenie znaleckého posudku. Znalkyni uložil nasledovné otázky: či od posledného vyšetrenia došlo ku zlepšeniu zdravotného stavu, či menovaný trpí poruchou, ktorá nie je len prechodná, či došlo k zmene stupňa poruchy Syndrómu závislosti od alkoholu, či došlo k zmene stupňa poruchy pozitívnej alebo negatívnej, či je schopný postarať sa o seba a svoj majetok, vykonávať právne úkony celkom alebo sčasti, či je možné menovaného predvolať na pojednávanie a doručiť mu rozsudok.

Dňa 28. 6. 2016 znalkyňa doručila doplnený znalecký posudok. Na otázky zodpovedala nasledovne: U P. R. došlo od vypracovania predošlého znaleckého posudku k zlepšeniu duševného stavu. P. R. trpel poruchou, ktorá bola prechodná, jednalo sa o Toxickú psychózu podmienenú alkoholizmom. Trpí na poruchy psychiky a správania, syndróm závislosti od alkoholu, začal sa však systematicky liečiť, dodržiava všetky liečebné odporúčania, aj s plánom ďalšej abstinencie. Má záujem v abstinencii zotrvať a svoju ošetrujúcu psychiatričku, ktorú si našiel sám, informoval o svojom záujme absolvovať aj posilňujúcu liečbu v OLUP Predná Hora. Takúto posilňovaciu liečbu trvajúcu cca 2 týždne môžu absolvovať abstinujúci pacienti. Tieto kritériá menovaný spĺňa. Referencie o vlastnej abstinencii podporuje aj skutočnosť, že prepracoval svoje postoje k alkoholu, uvedomil si vzťah alkoholu k príznakom toxickej psychózy, na ktorú získal náhľad. Toxická psychóza bola prechodná, za posledný rok touto poruchou netrpel. Pri hodnovernej abstinencii a stálej a pravidelnej liečbe s vylúčením toxickej noxy alkoholu. U P. R. došlo k zmene postojov k užívaniu alkoholu, v súčasnej dobe abstinuje. Došlo k prepracovaniu postoju k požívaniu alkoholu na prežité psychotické zážitky získal náhľad. Kontakt s ambulanciou udržiava pravidelne, na kontroly chodí bez vyzvania, má záujem v liečení pokračovať. Uvedomuje si výhody abstinencie. Možno povedať, že došlo k zmene pozitívnej. V súčasnej dobe je schopný postarať sa o seba a svoj majetok, vykonávať právne úkony celkom. Je možné ho predvolať na pojednávanie a doručiť mu rozsudok. Schopnosť P. R. objektívne pochopiť a zhodnotiť situácie, v ktorých sa nachádzal a nachádza a predvídať dôsledky svojho konania sa zlepšila. Zároveň vzhľadom na premorbídnu osobnosť P. R. emocionálne nestabilnú poruchu osobnosti hraničný typ je zvýšené riziko dekompenzácií do duševnej choroby, preto je plná abstinencia u menovaného nevyhnutná. Túto skutočnosť si uvedomuje, liečbu akceptuje.

Zo správy ošetrujúcej lekárky, doručenej súdu dňa 30. 8. 2016, súd zistil, že P. R. vyhľadal psychiatrickú ambulanciu sám. Na kontrole bol v dňoch 5. 11. 2015, 12. 11. 2015, 12. 11. 2015, 3. 12. 2015, 5. 1. 2016, 3. 2. 2016, 30.3. 2016, 24. 4. 2016, 25. 5. 2016, 22. 6. 2016, 20. 7. 2016, 27. 8. 2016. Na kontrolách bol jeho zdravotný stav kompenzovaný, bol orientovaný, eutýmny, kontakt nadväzoval primerane, floridné psychotické prejavy neboli prítomné, suicidálne myšlienky nemal. Dodržiaval pokyny lekára. Na poslednej kontrole uviedol, že abstinuje viac ako 11 mesiacov a potrebuje podpornú ústavnú protialkoholickú liečbu, ale s bezbariérovým prístupom. Ošetrujúca lekárka zistila, že uvedené podmienky sú v liečebni v Trstenej, voľné miesta na psychoterapiu budú v mesiaci september.

Znalkyňa na pojednávaní dňa 6. 9. 2016 uviedla, že podala znalecký posudok na P. R. v roku 2015. V roku 2016 vypracovala doplnok. V písomnom doplnení znaleckého posudku uviedla záver, na ktorom na pojednávaní zotrvala. Dodala, že P. R. si uvedomil, že porucha a psychická choroba, ktorou trpel, súvisí s požívaním alkoholu. Na uvedenú skutočnosť získal nadhľad, začal sa sám dobrovoľne liečiť. Medzičasom u ošetrujúcej lekárky zistila, že P. R. sa pravidelne zúčastňoval kontrol. Zúčastnil sa kontrol aj v mesiaci jún, júl, august, najbližšia kontrola je nariadená v septembri. Okrem toho ošetrujúca lekárka zistila liečebňu, v ktorej môže vykonať podpornú protialkoholickú liečbu, ktorej kritériá spĺňa a je dohodnutý nástup na liečenie 21. 10. 2016. Pri kontrolách nezistili, že by P. R. požíval nadmerné množstvo alkoholu. Zistené to je aj z toho dôvodu, že sa zlepšili poznávacie schopnosti menovaného, a to tým, že si začal uvedomovať to, že duševná porucha, ktorou trpel, bola spôsobená nadmerným pitím alkoholu. Neodporučila ani mierne požívanie alkoholu, nakoľko to môže ovplyvniť to, že psychóza sa vráti. Každopádne, v tomto čase rozhodne nepije veľa. Odporučila by som plnú abstinenciu. Pokiaľ by bolo pri vyšetreniach zistené nadmerné požívanie alkoholu, psychiater by to pri vyšetrení zistil, a jednak P. R. užíva lieky, ktoré by mali sprievodné vedľajšie príznaky keby požíval nadmerné množstvo alkoholu. Je možné, že vypije menšie množstvo, možno jedno pivo, toto sa pri vyšetrení nemusí ukázať. V súčasnej dobe má zlepšené poznávacie schopnosti a celkovo jeho stav je lepší.
Zástupca prokuratúry na pojednávaní dňa 6. 9. 2016 uviedol, že z vykonaného dokazovania, z doplneného znaleckého posudku a z dnešnej výpovede znalkyne vyplýva, že nie sú splnené podmienky na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, preto navrhol v zmysle ustanovenia § 247 ods. 1 CMP, konanie zastaviť.

I. R. na pojednávaní dňa 6. 9. 2016 uviedol, že rodina je rada, že toto konanie prispelo k zlepšeniu zdravotného stavu nášho brata. Boli by radi, aby brat aj naďalej podstupoval liečbu a absolvoval ústavnú protialkoholickú liečbu.

P. R. na pojednávaní dňa 6. 9. 2016 uviedol, že najbližšiu kontrolu u psychiatričky má 14. 9. 2016 a na tejto kontrole má byť informovaný o podrobnostiach ústavnej liečby. O dátume nástupu 21. 10. 2016 ho psychiatrička informovala.

Opatrovník na pojednávaní dňa 6. 9. 2016 uviedol, že je rád, že uvedené konanie prispelo k tomu, že P. R. obmedzil príjem alkoholu a že sa rozhodol liečiť a v liečbe pokračovať.

Podľa § 247 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti, súd konanie zastaví.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že zdravotný stav P. R. sa zlepšil. P. R. sa podrobuje protialkoholickej liečbe. V súčasnej dobe je schopný postarať sa o seba a svoj majetok, preto v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia, súd konanie zastavil.

Podľa § 251 ods. 1 Civilného sporového poriadku, trovy dôkazov platí štát.

Podľa § 251 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

O trovách dôkazov súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. V konaní bolo preukázané, že navrhovatelia nepodali zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony. V čase podania návrhu, ako aj v priebehu konania, bol zdravotný stav menovaného nepriaznivý. Tento sa začal zlepšovať až potom, ako bolo konanie prerušené a P. R. sám vyhľadal odbornú pomoc pri riešení jeho problému s alkoholom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline písomne v piatich vyhotoveniach. (§ 357 písm. a/ Civilného sporového poriadku).

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Podľa § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 365 Civilného sporového poriadku:
(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.